

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/171/2023
Identifikačné číslo spisu:	7215210478
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7215210478.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu GARPIS TRADING LIMITED 8 Digeni Akrita Avenue, Office 303, 1045 Nicosia Cyprus, zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Šterbákovou, Košice, Kováčska 40, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o zaplatenie 9.196,21 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice II, v súčasnosti Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-20C/269/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. mája 2023 sp. zn. 3Co/62/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. júna 2020 sp. zn. 11Co/79/2019 zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“, „súd prvej inštancie“) z 9. novembra 2018 č. k. 20C/269/2015 - 133, ktorým zamietol žalobu tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 9.196,21 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 5. júna 2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšujúcej časti príslušenstva žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Na základe podaného dovolania žalovanou, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 9Cdo/35/2021 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd uviedol nasledovné.

2.1. Žalovaná uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci.

Právnu otázku, ktorú nesprávne vyriešil odvolací súd vymedzila tak, či možno za nesprávny úradný postup považovať postup súdu spočívajúci vo výzve žalobcovi na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, ak bolo v neskoršom priebehu konanie zastavené z dôvodu nedostatku právomoci súdu vo veci konať, a súčasne; či možno za nesprávny úradný postup považovať, ak súd konal plynulo a bez

prieťahov a napriek tomu bolo konanie z dôvodu nedostatku právomocí zastavené až po uplynutí lehoty na vrátenie zaplateného súdneho poplatku podľa § 13 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992“), ktorá skutočnosť už vrátiť súdny poplatok neumožňovala.

2.2. Dovolací súd uviedol, že základom interpretácie a aplikácie každej právnej normy v materiálnom právnom štáte je určenie účelu právnej úpravy, vymedzenie jej rozsahu a identifikácia jej obsahu (m. m. II. ÚS 171/05). Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti všeobecných súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu.

2.3. Podľa § 11 ods. 1 prvej vety zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, ak vydá súd nesprávne rozhodnutie o poplatkovej povinnosti, takéto rozhodnutie zruší alebo zmení aj bez návrhu.

Podľa § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch o vrátení poplatku podľa § 11 nemôže súd rozhodnúť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol zaplatený; to neplatí, ak navrhovateľ vzal návrh na začatie konania, odvolania alebo dovolania späť pred prvým pojednávaním.

2.4. Uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 176/03, I. ÚS 45/09, I. ÚS 464/2010, porovnaj tiež napr. rozsudok ESLP Tolstoy-Miloslavsky proti Spojenému kráľovstvu, § 61 a nasl., rozsudok ESLP z 19. 6. 2001 vo veci sťažnosti č. 28249/95 - Kreuz proti Poľsku, § 54). V tomto smere predstavujú súdne poplatky všeobecne akceptovateľný zásah.

2.5. Dovolací súd ďalej uviedol, že ústavný súd sa už v minulosti vo svojej rozhodovacej praxi zaoberal (nielen v rozhodnutí citovanom náleze sp. zn. I. ÚS 740/2016, ale aj vo veci sp. zn. IV. ÚS 312/07, III. ÚS 328/05, alebo aj napr. IV. ÚS 544/2012, II. ÚS 274/2013) sťažnosťami namietajúcimi porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy i základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, nevrátením súdneho poplatku pre uplynutie prekluzívnej lehoty uvedenej v § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, pričom vždy dôsledne rozlišoval, či ide o prípady nevrátenia súdneho poplatku po tom, čo navrhovateľ vzal návrh na začatie konania, odvolania alebo dovolania späť pred prvým pojednávaním. (napr. IV. ÚS 312/07). Ústavný súd, zaoberajúc sa nevrátením súdneho poplatku v inom prípade, než je nevrátenie súdneho poplatku po tom, čo navrhovateľ vzal návrh na začatie konania, odvolania alebo dovolania späť pred prvým pojednávaním, vo veci sp. zn. IV. ÚS 544/2012 konštatoval, že „vrátiť súdny poplatok možno v súlade s § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch aj po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol zaplatený, len v prípade späťvzatia návrhu na začatie konania, odvolania alebo dovolania, ku ktorému došlo pred prvým pojednávaním“, a pretože v danom prípade o takúto situáciu v okolnostiach namietaného postupu krajského súdu nešlo (konanie bolo zastavené pre výmaz žalovaného z obchodného registra), podľa názoru ústavného súdu v takom prípade „nevrátenie súdneho poplatku treba považovať za ústavne udržateľné a akceptovateľné“. Od tohto názoru sa ústavný súd neodchýlil ani v ďalších rozhodnutiach.

2.6. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d/ nesprávnym úradným postupom. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

2.7. V súlade s platnou právnou úpravou treba pre vznik nároku na náhradu škody preukázať existenciu základných predpokladov vzniku tejto zodpovednosti, samotná existencia škody ešte takúto zodpovednosť nezakladá. Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú : a/ protiprávny úkon resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie. Zodpovednosť za škodu môže byť subjektívna alebo objektívna. Pri subjektívnej zodpovednosti za škodu treba na jej vznik splnenie všetkých uvedených predpokladov. V prípade objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. neobstaranosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (tzv. zodpovednosť za výsledok). Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým štátne orgány alebo orgány verejnej moci priamo zasahujú do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nespôsobujúcej) interpretácii.

2.8. Predmetom daného sporu bola náhrada škody spôsobená orgánom verejnej moci jeho nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z.). I keď citovaný zákon pojem „nesprávny úradný postup“ orgánu verejnej moci výslovne nedefinuje, z pojmu možno vyvodíť, že ide o taký jeho úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou, ide teda o úradný postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj v porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak je nečinnosť pri výkone verejnej moci, ak má zbytočné prietahy v konaní, alebo či spôsobí iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Objektívna zodpovednosť spojená s nepravým úradným postupom predpokladá porušenie pravidiel ustanovených právnymi predpismi pre postup orgánu verejnej moci pri jeho činnosti, čiže vady v spôsobe vedenia konania. Ide spravidla o postup (faktický zásah a nečinnosť), ktorý s rozhodovacou činnosťou bezprostredne nemusí súvisieť.

2.9. Na základe uvedeného dovolací súd vyslovil názor, že v danej veci nemožno prijať záver, že postupom súdu, ktorý konal v zmysle zákona (zákon. č. 71/1992 Zb.), keď vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za návrh podaný žalobcom a v konaní neboli konštatované ústavným súdom prietahy v konaní, súd priebežne konal i keď s výsledkom o nedostatku svojej právomoci, ktorý záver viedol k zastaveniu konania a postúpeniu veci príslušnému orgánu, ktorý bol povinný o nárok rozhodnúť, prišlo k nesprávnemu úradnému postupu orgánu verejnej moci, tak ako to má na mysli § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Zb. I v ďalšom sa súd pridŕžal zákona (§ 13 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb.) a jeho kogentné ustanovenia, ktoré rovnako vykladá i ústavný súd (viď bod 13) mu neumožnili inak, ako nevyhovieť návrhu na vrátenie súdneho poplatku po uplynutí prekluzívnej lehoty, uvedenej v § 13 ods. 3, keď sa nejednalo v danom prípade o žiadnu výnimku tam preddefinovanú. Ak preto chýbala prvá podmienka uplatnenia nároku na náhradu škody a to, nesprávny úradný postup, ktorý v predchádzajúcom konaní nebol daný, nie je možné prijať záver o dôvodnosti žaloby v tomto spore, a preto právny záver odvolacieho súdu, ktorým odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nárok na náhradu škody priznal žalobcovi, nie je správny.

2.10. K odkazu, ktorý uviedol odvolací súd vo svojom rozhodnutí na bod. 40 rozhodnutia ústavného súdu z 10. mája 2017, sp. zn. I. ÚS 740/2016, kde ústavný súd poukázal „aj na možnosť sťažovateľa domôcť sa náhrady ujmy, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nečinnosťou okresného súdu pri rozhodovaní o vrátení súdneho poplatku a najmä s jeho dôsledkami, t. j. možnosť sťažovateľa uplatniť si nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ak v príčinnej súvislosti s prietahmi v konaní okresného súdu mu takáto škoda zjavne nevrátením poplatku vznikla,“ dovolací súd dodáva, že v tomto prípade poukazoval na príčinnú súvislosť s prietahmi v konaní okresného súdu pri rozhodovaní o vrátení súdneho poplatku, ktorá skutočnosť v tomto spore nebola preukázaná, naviac

ústavný súd sa vyjadril v odôvodnení k možnosti uplatniť takýto nárok za splnenia iných skutočností.

3. Krajský súd v Košiciach následne rozsudkom z 11. mája 2023 sp. zn. 3Co/62/2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, vychádzajúc zo záväzného právneho názoru, ktorý prijal najvyšší súd v uznesení z 28. februára 2023 sp. zn. 9Cdo/35/2021, keď súčasne prevzal v odôvodnení rozhodnutia právne závery, vyslovené najvyšším súdom.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal zrušiť rozsudok krajského i prvoinštančného súdu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Mal za to, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Za nesprávny procesný postup považoval žalobca, že mu v konaní nebolo dostatočne zodpovedané na ním tvrdené skutočnosti, ani reflektované skutočnosti uvedené v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. februára 2019 sp. zn. 1Co/4/2019 a rozsudky oboch nižších súdov mal za nepresvedčivé, pričom sa podrobne vyjadroval k dôvodom oboch rozsudkov. Naďalej trval na tom, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je daná tým, že nebola vyriešená právna otázka, : „či možno za nesprávny úradný postup považovať postup súdu spočívajúci vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, pričom v neskoršom priebehu bolo konanie Najvyšším súdom SR zastavené z dôvodu nedostatku právomoci súdu vo veci konať, teda neskoré rozpoznanie nedostatku vlastnej právomoci konať, ktoré má pre žalobcu za následok nemožnosť domôcť sa vrátenia zaplatenia súdneho poplatku.“ Namietal, že žiadne rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky na ktoré poukázal odvolací súd nerieši situáciu, v ktorej sa ocitol žalobca a nie je možné hovoriť ani o analógii.

5. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou dovolacieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

Dovolací súd opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného súdu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší.

10. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval v prvom rade z § 420 písm. f) CSP, v zmysle

ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces.

12.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

12.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné.

13. Žalobca prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) a porušenie práva na spravodlivý proces odôvodnil tým, že nižšie súdy nepresvedčivo odôvodnili svoj právny záver na základe ktorého zamietli žalobu žalobcu.

14. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porov. napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k namietaným procesným vadám; tieto v procesnom postupe súdov nezistil.

16. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu ani súdu prvej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že ich závery by boli svojvoľné a nepresvedčivé. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že si ako právne záväzné osvojil závery dovolacieho súdu, ktoré vyslovil v uznesení z 28. februára 2023 sp. zn. 9Cdo/35/2021, pričom jeho rozhodnutie je odôvodnené, presvedčivé a má

vnútornú logiku.

17. Naopak, ak by odvolací súd nerešpektoval právny záver, vyslovený v uznesení najvyššieho súdu, dopustil by sa procesného pochybenia v takej miere, ktorá by odôvodňovala záver o porušení práva na spravodlivý proces.

18. Z vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že dovolateľom namietanú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Keďže konanie vadou podľa § 420 písm. f) CSP postihnuté nebolo, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska žalobcom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je relevantnou len taká právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Žalobca, namietajúci, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

23. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil.

24. Uvedené je v príkrom rozpore so závermi prezentovanými súdmi v danom spore. Dovolací súd v zrušujúcom uznesení vyslovil záväzný právny záver k otázke riešenej v konaní ohľadom nároku, ktorý uplatnil žalobca, a v plnom rozsahu na svoje závery vyslovené v uznesení z 28. februára 2023 odkazuje. Odvolací súd, súc nimi viazaný, rozhodol vo veci, a preto otázka, ktorú opakovane uplatnil dovolateľ, bola už dovolacím súdom vyriešená. Nemôže preto založiť prípustnosť podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ako to uviedol (nesprávne) dovolateľ.

25. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti, a pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

26. Najvyšší súd, na základe dovolania žalobcu, ktoré smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému

dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c) CSP), a ktorého dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f) CSP), dovolanie odmietol.

27. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.